

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської освіти
Кафедра суспільно-гуманітарних наук

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«ЛОГІКА»
(<http://op.tsatu.edu.ua/my/>)

Викладач (і) к.п.н., доц. Тараненко Галина Григорівна
<http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/taranenko-halyna-hryhorivna/>
Кількість кредитів 3
Загальна кількість годин 90

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Вивчення курсу «Логіка» сприяє набуттю знань про основні форми мислення (поняття, судження, умовиводи) і закони правильного мислення (тотожності, несуперечності, виключеного третього, достатньої підстави); надає можливість навчитись будувати вірні докази і заперечувати помилкові твердження, знаходити помилки при побудові умовиводів, боротися проти неприпустимих (некоректних) способів дискусії. Логіка вчить критично сприймати подані в різних книгах визначення і класифікації понять тощо.

Засвоєння теоретичного матеріалу з логіки та риторики передбачає вироблення комплексу компетентностей, що уможливають: знання основних принципів й операцій людського мислення; послідовність, логічність, обґрунтованість думок; ефективне застосування абстрактного мислення; розуміння діалектичного характеру руху людського пізнання від одиничного до особливого, від особливого – до загального і від загального – до універсального; логічну обробку емпіричного матеріалу і проникнення в сутність речей; уникнення в діловій комунікації помилок і обмежень, зумовлених логічною некомпетентністю; осягнення внутрішньої погодженості, динаміки логіки та її своєрідного світу.

Мета викладання навчальної дисципліни «Логіка» полягає в тому, щоб у доступній формі сформувавши уявлення про закони й форми мислення та практичне значення науки, яка їх вивчає.

Завданням курсу є: навчити аналізувати термінологію та знаходити протиріччя в мисленні; навчити застосовувати логічні методи та формувати навички їх застосування; навчити використовувати отримані знання для того, щоб не допускати логічних помилок при складанні офіційних документів; формувати вміння аргументовано вести доказ певних тверджень, висувати, будувати і перевіряти версії, швидко знаходити раціональне зерно і помилки в розмірковуваннях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- особливості виникнення й розвитку логіки;
- сутність і зміст форм мислення та операцій з ними;

– онтологічний, гносеологічний та праксеологічний зміст основних формально-логічних законів;

– сутність, структуру й різновиди доведення та заперечення.

вміти:

– правильно вибудовувати логічні міркування в процесі мислення, визначати форми мислення, їх різновиди, сутність;

– оперувати з обсягом і змістом поняття, аналізувати види понять, відношення між поняттями, надавати правильне визначення понять; проводити поділ понять;

– виокремлювати суб'єкт і предикат судження, визначати розподіленість термінів, вирішувати завдання за логічним квадратом, будувати таблиці істинності для складних суджень;

– перетворювати безпосередні умовиводи шляхом операцій обернення, перетворення, протиставлення предикату, аналізувати структуру категоричного силлогізму;

– оперувати з фігурами і модусами категоричного силлогізму, робити висновки за стверджувальним і заперечним модусами умовно-категоричного умовиводу;

– будувати вірні докази і заперечувати помилкові твердження;

– будувати пряме і непряме доведення, знаходити типові помилки в структурних елементах доведення;

– боротися проти недопустимих способів, які застосовуються в ході дискусій.

Soft skills:

- **комунікативні навички:** письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкування в конфліктній ситуації; навички створення, керування й побудови відносин у команді.

- **уміння виступати привселюдно:** навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації.

- **керування часом:** уміння справлятися із завданнями вчасно.

- **гнучкість і адаптивність:** гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.

- **лідерські якості:** уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати.

- **особисті якості:** креативність, критичне і системне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Орієнтовний перелік тем лекцій:

1. Логіка як наука
2. Історія виникнення логіки
3. Закони мислення
4. Поняття як форма мислення
5. Судження як форма мислення
6. Умовивід як форма мислення.
7. Дедуктивні умовиводи
8. Індуктивні умовиводи
9. Аналогія та гіпотеза
10. Доведення і спростування

Орієнтовний перелік тем практичних занять:

1. Предмет та значення логіки
2. Історія логіки як науки
3. Основні закони логіки
4. Поняття як форма мислення
5. Особливості судження як форми мислення
6. Особливості умовиводу як форми мислення
7. Особливості дедуктивного умовиводу
8. Особливості індуктивного умовиводу
9. Аналогія та гіпотеза у пізнавальній діяльності людини
10. Доведення та спростування у науковій діяльності

Політика курсу:

✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.

✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.

✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.

✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література:

1. Тараненко Г.Г. Конспект лекцій з дисципліни «Логіка» для здобувачів заочної форми навчання усіх спеціальностей. Мелітополь, ФОП-Однорог, 2020. 72 с.

2. Жеребкін В. Є. Логіка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/15840720/logika/logika - zherebkin vye>

3. Конверський А. Є. Логіка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/15220809/logika/logika - konverskiy aye>.

4. Мацько Л. І. Риторика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. - К. : Вища школа, 2003. – 311 с.

5. Тофтул Н. Г. Логіка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://readbookz.com/books/184.html>.